

B”H

Likkutei Sichos Source Sheet

Volume 16 | Tetzave | Sicha 2

א

(1) פרשתינו כ"ח, ל"ג

וְעָשִׂיתָ עַל-שׁוּלְיֵי רִמּוֹנֵי תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי עַל-שׁוּלְיֵי סָבִיב וּפְעֻמְגֵי זָהָב בְּתוֹכָם סָבִיב:

And on its bottom hem you shall make pomegranates of blue, purple, and crimson wool, on its bottom hem all around, and golden bells in their midst all around.

(2) רש"י

רמוני: עגולים וחלולים היו כמין רמונים העשויים כביצת תרנגולת:

pomegranates: They were round and hollow, like a sort of pomegranate, shaped like hens' eggs.

בתוכם סביב: ביניהם סביב, בין שני רמונים פעמון אחד דבוק ותלוי בשולי המעיל:

in their midst all around: [i.e.] between them all around. [Meaning] between two pomegranates, one bell was attached and suspended on the bottom hem of the robe.

(3) פרשתינו כ"ח, ל"ה

וְהָיָה עַל-אַהֲרֹן לְשִׁגְרָתוֹ וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ בְּבָאוֹ אֶל-הַקֹּדֶשׁ לִפְנֵי יְהוָה וּבְצֵאתוֹ וְלֹא יָמוּת:

It shall be on Aaron when he performs the service, and its sound shall be heard when he enters the Holy before the Lord and when he leaves, so that he will not die.

4 רש"י

ולא ימות: מכלל לאו אתה שומע הן, אם יהיו לו לא יתחייב מיתה, הא אם יכנס מחוסר אחד מן הבגדים הללו חייב מיתה בידי שמים:

so that he will not die: From the negative you deduce the positive. If he has them [the garments], he will not be liable to death, but if he enters [when he is] lacking one of these garments, he is liable to death by the hands of Heaven. -[from Tanchuma Buber, Acharei 7]

5 רמב"ן פרשתינו כ"ח, ל"א

ולא ידעתי גם כן למה עשה הרב הפעמונים לעצמם, פעמון בין שני רמונים, כי אם כן לא היו הרמונים משמשין כלום, ואם לבוי, למה היו עשויים כרמונים חלולים, יעשם כמין תפוחי זהב ועוד, שהיה צריך הכתוב לפרש במה יתלה הפעמונים, ואם יעשה בהם טבעות לתלות בהן:

Nor do I know either why the Rabbi [Rashi] made the bells independent objects, stating that there was one bell between every two pomegranates. For if so, the pomegranates served no purpose. And if they were made just for ornament, why were they made like hollow pomegranates? Let him rather make them like golden apples! Moreover, Scripture should have explained with what the bells should be hung, and whether rings should be made on which to hang the bells.

6 ר' אלי' מזרחי (רא"ם)

ואיני רואה מקום לאלה הטענות כלל כי מה שטען למה היו עשויים כרמונים ולא כמין תפוחים לא ידעתי למה בחר התפוחים יותר מן הרמונים ולמה לא יטעון ברמוני העתידי' אשר לאולם בהיכל מדוע היו רמונים ולא תפוחים.

I do not follow these arguments. That which he asks why were they made like pomegranates and not apples, I don't see why he prefers apples over pomegranates, and why would he not ask regarding the pomegranates that will be in the *Ulam* in the Holy Temple, why they were pomegranates and not apples.

ב

7 תרומה כ"ה, ל"א

וְעָשִׂיתָ מִנְרַת זָהָב טָהוֹר מִקְשָׁה תִּיעָשֶׂה הַמְּנֹרֶה יִרְכָּה וְקָנָה גְּבִיעֵיהָ כְּפִתְרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ מִמְּנֶה יְהִי:

And you shall make a menorah of pure gold. The menorah shall be made of hammered work; its base and its stem, its goblets, its knobs, and its flowers shall [all] be [one piece] with it

8 רש"י

גביעיה: הן כמין כוסות שעושין מזכוכית ארוכים וקצרים, וקורין להם מדריני"ש בלעז [גביעים], ואלו עשוין מזהב ובולטין ויוצאין מכל קנה וקנה כמנין שנתן בהם הכתוב, ולא היו בה אלא לנוי:

its goblets: They are a sort of cups made of glass, long and narrow, which are called maderins [in Old French], long, slender glass goblets. These, however, were made of gold, and they protruded from every branch according to the number prescribed by the text. They were [placed] on it [the menorah] only for beauty.

כפתריה: כמין תפוחים עגולין סביב, בולטין סביבות הקנה האמצעי, כדרך שעושין למנורות שלפני השרים וקורין להם פומיל"ש בלעז [כפתורים], ומנין שלהם כתוב בפרשה, כמה כפתורים בולטין ממנה, וכמה חלק בין כפתור לכפתור:

its knobs: [They were] like sort of round apples all around [the branch], protruding [outward] around the middle branch, in the style of the menoroth that are made for princes. They are called pomeles [in French], apple-shaped knobs (Men. 28b). Their number is prescribed in this parsha, [i.e.] how many knobs protruded from it and how much [space] was [left] unadorned between one knob and another knob.

ג

9 מלכים א י"ט, י"א

וַיֹּאמֶר יְצֵא וְעַמְדַתְּ בְּהָרָא לְפָנַי יְהוָה וְהִנֵּה יְהוָה עֹבֵר וְרוּחַ גְּדוּלָּה וְחֶזֶק מְפַרֵּק הָרִים וּמִשְׁבֵּר סְלַעִים לְפָנַי יְהוָה לֹא בְרוּחַ יְהוָה וְאַחַר הָרוּחַ רָעַשׁ לֹא בְרַעַשׁ יְהוָה:

And He said: "Go out and stand in the mountain before the Lord, Behold! the Lord passes, and a great and strong wind splitting mountains and shattering boulders before the Lord, but the Lord was not in the wind. And after the wind an earthquake-not in the earthquake was the Lord.

10 מלכים א י"ט, י"ב

וְאַחַר הָרַעַשׁ אֵשׁ לֹא בָאֵשׁ יְהוָה וְאַחַר הָאֵשׁ קוֹל דְּמָמָה דַּקָּה:

After the earthquake fire, not in the fire was the Lord, and after the fire a still small sound.

11 רש"י אחרי ט"ז, ד'

כתנת בד וגו': מגיד שאינו משמש לפניו בשמונה בגדים שהוא משמש בהם בחוץ, שיש בהם זהב, לפי שאין קטיגור נעשה סניגור, אלא בארבעה, ככהן הדיוט, וכולן של בוך:

[He shall wear a...] linen shirt...: [By enumerating only the four garments of an ordinary kohen, Scripture] informs [us] that [the Kohen Gadol] does not perform the service inside [i.e., in the Holy of Holies] wearing the eight garments with which he performs the service outside [the Holy of Holies (see Exod. Chap. 28)], for those [garments] contain gold, and a prosecutor cannot become a defender. [i.e., since the Kohen Gadol enters the Holy of Holies on Yom Kippur to effect atonement for all Israel, he may not enter wearing gold, reminiscent of the golden calf]. Instead, [he wears] four garments, like an ordinary kohen, all of which are [made] of linen. — [R. H. 26a]

12 רמב"ן כ"ח, ל"ה

ומה שאמר למעלה (כאן) ונשמע קולו בבואו אל הקדש ולא ימות, הוא על דעתי ביאור למצות הפעמונים, כי מפני שאין בהם צורך בלבישה, ואין דרך הנכבדים לעשות להם כן, לכך אמר כי צוה בהם בעבור שישמע קולו בקדש, ויכנס לפני אדוניו כאלו ברשות, כי הבא בהיכל מלך פתאום חייב מיתה בטכסיסי המלכות, כענין אחשורוש (אסתר ד יא):

And that which He said above [i.e., in Verse 35 before us], and the sound thereof shall be heard when he goeth in unto the holy place before the Eternal, and when he goeth out, that he die not, is [not as Rashi has it that from here we learn that if he enters the Sanctuary lacking one of these garments he incurs death at the hand of Heaven, but is] in my opinion an explanation for the commandment of the bells [upon the robe], since there was no need to wear them, nor are they customary amongst dignitaries. Therefore He said that He commanded that they be made in order that the sound thereof be heard in the Sanctuary, that the priest enter before his Master as if with permission. For he who comes into the king's palace suddenly, incurs the penalty of death according to the court ceremonial, just as we find in the case of Ahasuerus.

13 יומא נ"ב, רע"א

חביבין ישראל שלא הצריכן הכתוב לשליח.

The Jewish people are beloved by God, as the Torah did not require them to make use of an agent

14 תוספות ישנים

שלא הצריכן הכתוב לשליח ביום הכפורים שבכל שנה היו פעמוני זהב ורמון כשנכנס להיכל להשמיע קול כאדם ששולח שליח להודיע שהוא בא אבל ביוה"כ היה נכנס בבגדי לבן בפנים ולא היה נשמע קולו בבואו אל הקודש

They do not require an agent on Yom Kippur. During the year the gold bells would sound upon his entry into the Temple, similar to a person sending an agent ahead of his arrival. On Yom Kippur, however, he entered with the White Garments and no sound was heard upon his entry into the Holy Chamber.

ד

(15) פ' נצבים בתחלתו

אתם נצבים היום כלכם לפני יהוה אלהיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם כל איש ישראל: טפכם נשיכם וגרך אשר בקרב מחגך מחטב עץך עד שאב מימך:

your young children, your women, and your convert who is within your camp both your woodcutters and your water drawers, that you may enter the covenant of the Lord, your God, and His oath, which the Lord, your God, is making with you this day.

ה

(16) שבת פ"ח, סע"א

אמר רבי חמא ברבי חנינא: מאי דכתיב "כתפוח בעצי היער וגו'" — למה נמשלו ישראל לתפוח, לומר לה: מה תפוח זה פריו קודם לעליו, אף ישראל הקדימו "נעשה" ל"נשמע".

Rabbi Hama, son of Rabbi Hanina, said: What is the meaning of that which is written: "As an apple tree among the trees of the wood, so is my beloved among the sons. Under its shadow I delighted to sit and its fruit was sweet to my taste" (Song of Songs 2:3)? Why were the Jewish people likened to an apple tree? It is to tell you that just as this apple tree, its fruit grows before its leaves, so too, the Jewish people accorded precedence to "We will do" over "We will hear."

(17) ברכות נ"ז, סע"א

הרואה תאנה בחלום — תורתו משתמרת בקרבן, שנאמר: "נוצר תאנה יאכל פריה". הרואה רמונים בחלום, זוטרי — פרי עסקיה כרמונא, רברבי — רבי עסקיה כרמונא. פלגי, אם תלמיד חכם הוא — יצפה לתורה, שנאמר: "אשקה מין הרקח מעסיס רמני". ואם עם הארץ הוא — יצפה למצות, שנאמר: "כפולח הרמון רקתך". מאי רקתך — אפילו ריקנין שבה, מלאים מצות כרמון.

One who sees a fig tree in a dream, it is a sign that his Torah is preserved within him, as it is stated: "One who keeps the fig tree shall eat the fruit thereof" (Proverbs 27:18). One who sees pomegranates in a dream, if they were small, his business will flourish like the seeds of the pomegranate, which are numerous; and if they were large, his business will increase like a pomegranate. One who saw slices of pomegranates in his dream, if he is a Torah scholar, he should anticipate Torah, as it is stated: "I would cause you to drink of spiced wine, of the juice of my pomegranate" (Song of Songs 8:2), which is traditionally understood as an allusion to Torah. And if the dreamer is an ignoramus, he should anticipate mitzvot, as it is stated: "Your temples are like a split pomegranate" (Song of Songs 4:3). As the Gemara previously interpreted homiletically: What is the meaning of the word "Your temples [*rakatekh*]"? Even the most ignorant [*reikanin*] among you, Israel, are full of mitzvot like a pomegranate.

18 חגיגה בסופה

אמר ריש לקיש אין אור של גיהנם שולטת בפושעי ישראל קל וחומר ממזבח הזהב מה מזבח הזהב שאין עליו אלא כעובי דינר זהב כמה שנים אין האור שולטת בו פושעי ישראל שמלאין מצות כרמון דכתיב כפלח הרמון רקתה אל תקרי רקתה אלא רקנין שבה על אחת כמה וכמה:

Reish Lakish said: The fire of Gehenna has no power over the sinners of Israel either. This can be derived by an a fortiori inference from the golden altar: If the golden altar, which has on it a coating that is no more than the thickness of a gold dinar, and which has incense burning on it for many years and yet fire has no power over it, as the gold miraculously remained undamaged, all the more so should immunity from fire be granted to the sinners of Israel, who are filled with good deeds as a pomegranate is full of seeds, as it is written: "Your temples [rakatekh] are like a pomegranate split open" (Song of Songs 4:3), which is to be expounded as follows: Do not read this word as rakatekh, rather read it as reikanin shebakh, meaning the empty, worthless people among you; even these people are as full of good deeds as a pomegranate is full of seeds

19 רמב"ן בפתחתו לפירושו עה"ת בסופה

ועתה דע וראה מה אשיב שואלי דבר בכתיבת פירוש התורה, אבל אתנהג כמנהג הראשונים להניח דעת התלמידים יגיעי הגלות והצרות, הקוראים בסדרים בשבתות ובמועדים, ולמשוך לבם בפשטים ובקצת דברים נעימים לשומעים וליוודעים חן. ואל חנון יחנונו ויברכנו, ונמצא חן ושכל טוב בעיני אלהים ואדם.

And now, know and see what I shall answer to those who question me concerning my writing a commentary of the Torah. I shall conduct myself in accordance with the custom of the early scholars to bring peace of mind to the students, tired of the exile and the afflictions, who read in the Seder on the Sabbaths and festivals, and to attract them with the plain meanings of Scripture and with some things that are pleasant to the listeners and which give grace to the scholars. And may the gracious G-d be merciful unto us and bless us so that we shall find grace and good favor in the sight of G-d and man.

20 ישעיה' ס', כ"א

ועמך כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ נצר מטעי (כתיב מטעו) מעשה ידי להתפאר:

And your people, all of them righteous, shall inherit the land forever, a scion of My planting, the work of My hands in which I will glory.

ז

21 רמב"ם הלכות תשובה פ"ז, ה"ד

ואל ידמה אדם בעל תשובה שהוא מרחק ממעלת הצדיקים מפני העונות והחטאות שעשה. אין הדבר כן אלא אהוב ונחמד הוא לפני הבורא כאלו לא חטא מעולם. ולא עוד אלא ששכרו הרבה שהרי טעם טעם החטא ופרש

מִמֶּנּוּ וְכִבֵּשׁ יִצְרוּ. אָמְרוּ חֲכָמִים מְקוֹם שְׂבַעֲלֵי תְּשׁוּבָה עוֹמְדִין אֵין צְדִיקִים גְּמוּרִין יְכוּלִין לַעֲמֹד בּוֹ. כְּלוּמַר מַעֲלָתָן גְּדוּלָה מִמַּעֲלַת אֱלוֹהֵי שְׂלָא חֲטָאוּ מִעוֹלָם מִפְּנֵי שֶׁהֵן כּוֹבְשִׁים יִצְרָם יוֹתֵר מֵהֶם:

A Baal-Teshuvah should not consider himself distant from the level of the righteous because of the sins and transgressions that he committed. This is not true. He is beloved and desirable before the Creator as if he never sinned.

Furthermore, he has a great reward for he has tasted sin and yet, separated himself from it, conquering his [evil] inclination. Our Sages declared: "In the place where Baalei Teshuvah stand, even the completely righteous are not able to stand." The level of Baalei Teshuvah transcends the level of those who never sinned at all, for they overcome their [evil] inclination more.

ט

(22) סוף מס' מכות

וכבר היה ר"ג ורבי אלעזר בן עזריה ורבי יהושע ורבי עקיבא מהלכין בדרך ושמעו קול המונה של רומי מפלטה [ברחוק] מאה ועשרים מיל והתחילו בוכין ורבי עקיבא משחק אמרו לו מפני מה אתה משחק אמר להם ואתם מפני מה אתם בוכים אמרו לו הללו כושיים שמשתחיים לעצבים ומקטרים לעבודת כוכבים יושבין בטח והשקט ואנו בית הדום רגלי אלהינו שרוף באש ולא נבכה אמר להן לכך אני מצחק ומה לעוברי רצונו כך לעושי רצונו על אחת כמה וכמה

§ Apropos tribulations of exile and hope for redemption, the Gemara relates: And it once was that Rabban Gamliel, Rabbi Elazar ben Azarya, Rabbi Yehoshua, and Rabbi Akiva were walking along the road in the Roman Empire, and they heard the sound of the multitudes of Rome from Puteoli at a distance of one hundred and twenty mil. The city was so large that they were able to hear its tumult from a great distance. And the other Sages began weeping and Rabbi Akiva was laughing. They said to him: For what reason are you laughing? Rabbi Akiva said to them: And you, for what reason are you weeping? They said to him: These gentiles, who bow to false gods and burn incense to idols, dwell securely and tranquilly in this colossal city, and for us, the House of the footstool of our God, the Temple, is burnt by fire, and shall we not weep? Rabbi Akiva said to them: That is why I am laughing. If for those who violate His will, the wicked, it is so and they are rewarded for the few good deeds they performed, for those who perform His will, all the more so will they be rewarded.

(23) תניא רפ"א

אעפ"כ הרי כך היא המדה לאכפיא לס"א במינה ודוגמתה. כמארז"ל מיניה וביה אבא לשדי' ביה נרגא ופגע בו כיוצא בו. וע"ז נאמר בכל עצב יהיה מותר והיתרון היא השמחה הבאה אחר העצב כדלקמן.

Nevertheless, the method of subduing the sitra achra is on the latter's own ground, as the Rabbis of blessed memory have said, "From the forest itself is taken the axe wherewith to fell

it," and "He met his equal." With regard to this it is written, "In all sadness there is profit," the profit being the joy that follows the sadness, as will be explained later.

24) ישעיה כ"ז, י"ג

וְהָיָה | בַּיּוֹם הַהוּא יִתְקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל וּבָאוּ הָאֲבָדִים בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר וְהַנְּדָחִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה בְּהַר
הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלַם:

And it shall come to pass on that day, that a great shofar shall be sounded, and those lost in the land of Assyria and those exiled in the land of Egypt shall come and they shall prostrate themselves before the Lord on the holy mount in Jerusalem.
